

STRATEGIJA O INKLUZIJI

Za zdaj je v slovarjih na portalu Fran pri besedi inkluzija zabeležen le pomen s področja matematike, vendar bo inkluzija (in enako njena besedna družina) prioriteto vključena v letošnji prirast eSSKJ, v katerem bo med drugim zabeležen tudi pomen s področja pedagogike.

Več podatkov o tem ustaljenem terminu ponudi Terminološka svetovalnica: »Inkluzija je postopek, ki omogoča izobraževanje otroka s posebnimi potrebami v večinskem izobraževalnem sistemu, pri čemer se predvideva tako otrokovo prilagajanje sistemu kot tudi prilagajanje sistema otroku.«

Zakon o inkluziji ne obstaja, obstaja le Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP). Inkluzija pa je mnogo več. Za našo Višjo šolo velja, da želimo zagotoviti večje pravičnosti za najrazličnejše skupnosti, ne le za tiste, ki jih trenutno zajemajo zakonska določila, in na vse vidike človekovega udejstvovanja, ne le na izobraževanje. In sodelovanje v Erasmus+ programih NI izjema.

Že sedaj omogočamo enakovredne možnosti za vse študente. Predvsem prednjačimo z dostopnostjo fizičnega okolja, učnih gradiv in informacijsko-komunikacijske tehnologije. Zato imamo vsako študijsko leto vpisanih več študentov, ki so se vpisali prav zaradi razloga navedenih dostopnosti, od slepih in slabovidnih študentov, do gluhih in naglušnih ter ostalih z različnimi motnjami na čustvenem in intelektualnem področju. Zakonsko urejata njihove pravice 2 pravilnika oz. pravili:

- Pravila o urejanju pravic in obveznosti študentov s posebnim statusom
- Pravila prilagajanja študija študentom s posebnimi potrebami

Oba dokumenta sta dostopna na <https://www.vgs-bled.si/solski-portal/navodila-obrazci/#pravilniki>

Naša strategija:

- Izobraževanje in ozaveščanje; če sami zaposleni ne bomo usposobljeni na področju inkluzije, ne bomo mogli pomagati in svetovati našim študentom.

- Prepoznavanje izzivov, ovir in priložnosti za izboljšanje vključevanja študentov.
- Vzpostavitev sistema za podporo študentom s posebnimi potrebami, ki vključuje mentorstvo, svetovanje in prilagoditve študijskega procesa.
- Vključevanje študentov, zaposlenih, staršev in drugih deležnikov v vse oblike inkluzivne politike.
- Spremljanje in evalvacija.

Cilj te strategije je pomagati ustvariti pravične in enake možnosti dostopa do programa Erasmus+ za vse študentke in študente kot velja tudi za dostop do vseh študijskih programov. To bomo dosegli z ozaveščanjem in odpravljanjem ovir, s katerimi se študenti soočajo. Poleg tega, da so načela enakosti, raznolikosti in vključevanja sestavni del vrednot organizacijske kulture višje šole in njenih strateških dokumentov, ta priporočila krepijo prepričanje, da enakost, raznolikost in vključujoča praksa krepi akademsko, intelektualno in družbeno kulturo šole.

Erasmus+ mobilnosti se lahko udeležijo prav vsi študenti, ki izpolnjujejo minimalne kriterije: državljan RS, begunec, stalno prebivališče, osebe brez državljanstva in status študenta v času študijske prakse/ študija v tujini. Dodatne zahteve so lahko zadostna motiviranost študenta/ke, primernost prakse (ki naj bi bila v navezi s študijem), znanje jezika države v katero odhaja na prakso.

Za večjo vključitev študentov v programe mobilnosti, imamo poleg občasnih predstavitev ter Erasmus+ dneva, tudi individualne pogovore z zainteresirani študenti, pa tudi s študenti za katere na šoli menimo, da bi jim študij ali praksa koristila pri njihovem strokovnem kot tudi osebnem razvoju. Ker precej študentov prihaja iz socialno šibkejših okolij oz. okolij z manj možnostmi, jih dodatno motiviramo s finančno pomočjo. Želimo pokriti vsa okolja z manj možnostmi, zato so v vsakoletnih razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev posebej poudarjene ranljive ciljne skupine:

- Posebne potrebe: telesni, duševni, intelektualni ali senzorični primanjkljaji (na primer invalidnosti, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni ...).
- Zdravstvene težave: težave, vključno s hudimi oziroma kroničnimi boleznimi ali drugimi telesnimi ali duševnimi stanji.
- Kulturne razlike: študenti/študentke z migrantskim ali begunskim ozadjem; študenti/študentke ki pripadajo nacionalni ali etnični manjšini;

študenti/šudentke ki uporabljajo znakovni jezik; študenti/šudentke s težavami pri jezikovnem prilagajanju in kulturni vključenosti ...

- Ovire, povezane z diskriminacijo: diskriminacija povezana s spolom (spolna identiteta, izražanje spola), starostjo, etnično pripadnostjo, religijo, prepričanjem, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo (ali z več diskriminatornimi ovirami).
- Ekonomske ovire: ekonomska prikrajšanost – nizek življenjski standard, nizek dohodek, osebe, ki morajo ob izobraževanju delati za preživetje, so odvisne od sistema socialnega varstva, so dolgotrajno brezposelne, živijo v negotovih razmerah ali revščini, ali imajo finančne težave ...
- Družbene ovire: omejene socialne kompetence, asocialna ali visoko tvegana vedenja, socialna marginalizacija, študentje – starši (– skrbniki, rejniki, sirote), osebe, ki so živele oziroma živijo v institucionalni oskrbi.
- Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja: študenti/šudentke, ki so zgodaj izstopili iz sistemov izobraževanja in usposabljanja, nizko kvalificirani odrasli, težave ki so posledica izobraževalnih sistemov, ki ustvarjajo strukturne ovire ali ne upoštevajo v celoti posebnih potreb posameznika/ce.
- Geografske ovire: življenje v oddaljenih ali podeželskih območjih, v oddaljenih regijah, v predmestjih, v območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, slaba infrastruktura) ali manj razvitih območjih v tretjih državah itn.

Upravičenci do dodatne finančne spodbude so vsi študenti, ki v času prijave prejemajo enega izmed naštetih socialnih transferjev Centra za socialno delo oziroma ta dodatek prejema eden od članov skupnega gospodinjstva, v katerem živi študent. Glede na vrsto ovir so tudi dokazila različna: npr. mnenje zdravnika oz. zdravniško potrdilo z opisom in trajanjem bolezni; za geografsko ovirane je potrebna kopija veljavnega dokumenta z naslovom stalnega prebivališča; dokazila o ovirah povezanih s sistemi izobraževanja in usposabljanja. Dokazila so lahko tudi npr. o bivanju v prevzgojnem domu ali dokazilo o uspešnem zaključku zdravljenja za odvisnike.

Ob prijavi na Erasmus+ mobilnost je poleg prijavnice potrebno oddati tudi vsa možna ustrezna dokazila, ki potrjujejo kandidatu navedene ovire iz okolja z manj možnostmi. Komisija za izbiro kandidatov za mobilnost pregleda vse prejete dokumente in v roku 15

dni objavi seznam sprejetih kandidatov. Zavrneni kandidati za mobilnost imajo 8 dni časa za pritožbo Komisiji.

Zaposleni oz. osebje Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled niso upravičeno do dodatka iz naslova okolij z manj možnostmi, razen v primeru posebnih potreb, za katere se zaproša posebej pri nacionalni agenciji CMEPIUS in ob določitvi glede na dejanske stroške mobilnosti.

Strategija o inkluziji je bila narejena na osnovi Erasmus+ vodnika za prijavitelje 2024 ter na osnovi Strategije vključevanja in raznolikosti Evropske komisije iz l. 2021.

Zaključek

Ena šola za vse, Erasmus+ za vse!